

9. Альфьоров С.М. Адміністративно-правовий механізм протидії корупції в органах внутрішніх справ // С.М. Альфьоров / дис.. на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук, – Х: ХНУВС, 2011 – 444 с.

10. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) від 07 грудня 1984 року № 8074-10 у редакції від 16 листопада 2013 року № 656-18: [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10/print1383037615178742>

11. Про міліцію: Закон України від 20.12.1990 № 565-XII: [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/565-12/page>.

12. Про правила етичної поведінки: Закон України від від 17.05.2012 №4722-VI: [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4722-17>.

13. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації державної антикорупційної політики: Закон України від 14 травня 2013 року: [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/224-18>

УДК 321.12

Шруб І. В., к.ю.н., ст. викладач кафедри адміністративної діяльності НАВС

Правообмеження як структурний елемент правового статусу судді адміністративного суду: загальнотеоретична характеристика

На основі аналізу обґрунтованих в юридичній літературі наукових підходів з'ясовується місце правообмежень в структурі правового статусу судді адміністративного суду, визначаються їх ознаки, мета, завдання, а також формулюється авторське визначення даної категорії.

Ключові слова: адміністративне судочинство, адміністративно-правовий статус, заборони, обмеження, правообмеження, суддя адміністративного суду.

На основе анализа обоснованных в юридической литературе научных подходов выясняется место правоограничений в структуре правового статуса судьи административного суда, определяются их признаки, цели, задачи, а также формулируется авторское определение данной категории.

Ключевые слова: административное судопроизводство, административно-правовой статус, запреты, ограничения, правообмеження, судья административного суда.

The analysis grounded in the legal literature of scientific approaches appears pravoogranicheny place in the structure of the legal status of a judge of the administrative court, determined by their attributes, purpose, objectives, and author formulated the definition of this category.

Keywords: administrative law, administrative and legal status, prohibitions, restrictions pravoobmezhennya judge of the administrative court.

Виклад основного матеріалу. З набуттям статусу судді адміністративного суду, в особи з'являються неабиякі можливості для його використання неналежним і навіть протизаконним чином: в політичних цілях, в інтересах третіх осіб, з метою особистого збагачення тощо. А тому, щоб не допустити випадків зловживання наданою владою та спрямувати її виключно на виконання службових завдань, законодавець закріплює систему правообмежень, тобто певних заборон і обов'язків, які обмежують свободу вибору поведінки судді в певній сфері правовідносин. Іншими словами, правообмеження, встановлені для суддів адміністративних судів, виступають своєрідною

противагою наданим їм винятковим повноваженням. Однак, незважаючи на той факт, що правообмеження відіграють одну з ключових ролей в діяльності не лише суддів адміністративних судів, але й усіх інших посадових і службових осіб, на сьогодні теорія адміністративного права приділяє недостатньо уваги дослідженню даного правового інституту. Зокрема, й досі залишається невирішеним основне питання, яке стосується місця правообмежень в структурі правового статусу особи.

Проаналізувавши юридичну літературу, присвячену даній проблематиці, можна помітити, що в радянські часи панівним вважався підхід, за якого обмеження та заборони розглядалися як особлива група обов'язків особи. До найбільш відомих його прихильників слід віднести М. В. Вітрук, яка виходить з того, що правові заборони встановлюють необхідність утримуватися від окремих активних дій і складають особливу групу загальних обов'язків [1, с. 144]. На сьогодні такий підхід не втратив своєї актуальності й підтримується багатьма сучасними дослідниками. Так, наприклад, на думку В. Німченка, заборони — це обов'язки людини та громадянина, які сформульовані в непрямій формі [2, с. 37]. Розвиваючи дану точку зору, Л.І. Летнянчин зауважує, що в заборонах втілюється обов'язок громадян не вчиняти певних дій, тобто встановлена необхідність утримання від активних дій [3, с. 44]. Водночас, на недоцільності ототожнення обов'язків і заборон виступає В.А. Масленников, на думку якого перші — це програма бажаних дій громадян для досягнення необхідних з точки зору держави цілей, а другі — це перелік узагальнених небажаних дій громадян [4, с. 120].

Висновок про те, що обов'язки а також заборони і обмеження — це різні юридичні категорії, став поштовхом для розгляду останніх як самостійних елементів адміністративно-правового статусу особи. Останнім часом такий підхід все частіше обґрунтовується в спеціальній літературі, і до його прихильників можна віднести С.Д. Дубенка [5, с. 44], В.С. Венедиктова [6, с. 58], В.В. Мозоль [7, с. 119], Н.В. Янюк [8, с.97] та інших адміністративістів. Ми також схиляємось до цієї точки зору й пропонуємо вважати правообмеження самостійним елементом адміністративно-правового статусу судді адміністративного суду.

Визначивши місце правообмежень в структурі правового статусу, пропонуємо перейти до безпосереднього аналізу їх сутності та змісту. На сьогодні в теорії права найбільш поширеним є підхід, за якого правообмеження визначаються як «державно-владні стримуючі засоби, які під загрозою відповідальності повинні попереджати негативні діяння» [9, с. 640].

Беручи за основу таку загальнотеоретичну конструкцію, представники адміністративної науки обґрунтовують власні визначення правообмежень в діяльності посадових і службових осіб. Зокрема, під ними пропонується розуміти «встановлену правовими нормами систему обмежень і заборон службової діяльності, які спрямовані на забезпечення професійного виконання службових повноважень» [7, с. 120]; «передбачену в законодавчому акті систему вимог до службової поведінки посадової особи, що полягає в утриманні від активних дій з реалізації окремих конституційних прав і свобод і спрямована на забезпечення об'єктивного та професійного виконання службових повноважень» [8, с. 98].

Незважаючи на всю користь наведених формулювань, їх аналіз не дозволяє отримати цілісне уявлення про зміст правообмежень, як окремого елемента адміністративно-правового статусу судді адміністративного суду. В зв'язку з цим, нижче пропонуємо визначити мету, завдання, ознаки та інші характеристики даної правової категорії й на основі проведеного дослідження обґрунтувати власний погляд на її визначення.

Метою встановлення правообмежень для суддів адміністративних судів є недопущення можливого використання наданих їм владних повноважень та авторитету судової влади з протиправною метою, а також забезпечення незалежного, неупередженого, об'єктивного та професійного розгляду і вирішення адміністративних справ.

Реалізація зазначеної мети ставить перед правообмеженнями цілу низку **завдань**, основними з яких є наступні: 1) забезпечення ефективного функціонування інституту адміністративного судочинства; 2) недопущення поведінки, що може нашкодити репутації судді, авторитету адміністративного суду, в якому він працює, та судової влади в цілому; 3) запобігання конфлікту приватних (особистих) інтересів судді суду з публічними інтересами суспільства та держави; 4) визначення правових меж службової поведінки; 5) обмеження можливостей протиправного використання суддями наданих їм повноважень, недопущення зловживань посадовим становищем; 6) підвищення відповідальності суддів за реалізацію службових повноважень; 7) забезпечення незалежного, професійного та ефективного виконання завдань адміністративного судочинства; 8) гарантування безстороннього, об'єктивного та неупередженого розгляду адміністративних справ; 9) запобігання корупції тощо.

До основних ознак правообмежень, які дозволяють розглядати їх як самостійний елемент адміністративно-правового статусу судді адміністративного суду, а також відмежувати від інших його складових, можна віднести наступні.

По-перше, правообмеження, встановлені для суддів адміністративних судів, *обумовлені специфікою їх спеціального та індивідуального правового статусу*. Обсяг та конкретний зміст спеціальних обмежень і заборон залежить від виду державної служби, категорії займаної посади, а також покладених на особу службових завдань і функцій [7, с. 121;8, с. 99].

По-друге, правообмеження мають *тимчасовий характер*. Їх правова природа полягає в тому, що службові повноваження судді обмежуються на визначений період, а саме: на період наявності в нього правового статусу судді адміністративного суду. Одночасно із позбавленням особи такого статусу (звільнення, відставка тощо), з неї знімаються всі передбачені чинним законодавством обмеження прав і свобод. Водночас, Закон «Про засади запобігання і протидії корупції» передбачає деякі винятки з даного правила, встановлюючи обмеження, які зберігають свою силу навіть після припинення виконання особою службових повноважень. Однак, термін їх дії теж чітко визначений і становить один рік з дня припинення повноважень.

По-третє, дотримання встановлених правообмежень завжди носить *добровільний характер*. Особа, що вступає на посаду в орган судової влади, свідомо та добровільно приймає правові заборони та обмеження, які передбачені в чинному законодавстві для даної категорії державних службовців. Водночас, виникає питання: яким чином має бути підтверджено факт згоди особи із спеціальними правообмеженнями. На нашу думку, таким фактом має стати складання присяги судді, оскільки, як випливає з аналізу ч. 1 ст. 55 Закону «Про судоустрій і статус суддів», лише після складення присяги особа набуває повноважень судді [10]. З викладеного випливає, що однією з основних функцій присяги судді є підтвердження добровільності набуття правового статусу та пов'язаних із ним правообмежень. Однак, проаналізувавши текст такої присяги, ми прийшли до висновку, що зазначена функція в ній реалізується недостатньо повно. З метою усунення зазначеного недоліку, ми пропонуємо внести зміни до абзацу 2 ч. 1 ст. 55 Закону, який після слів «дотримуватися морально-етичних принципів поведінки судді» доповнити

словами: «і встановлених правообмежень», і далі за текстом.

По-четверте, дотримання встановлених правообмежень зажди *проявляється в пасивній поведінці*. Як свідчать результати проведеного нами дослідження, обмеження та заборони, які на сьогодні встановлені для суддів адміністративних судів, вимагають від них пасивної поведінки, що полягає в забороні вчиняти певні дії чи утриматись від реалізації певних прав.

По-п'яте, дотримання встановлених правообмежень носить *превентивний характер*. Як ми уже зазначали вище, обмеження правових можливостей судді спрямоване на недопущення протиправного використання наданих йому повноважень, а також такої поведінки, яка може негативно позначитись на авторитеті самого судді та адміністративного судочинства загалом. Іншими словами, правообмеження виконують охоронну функцію.

По-п'яте, *недотримання чи порушення суддею встановлених правообмежень обумовлює настання негативних наслідків*. Зокрема, такими наслідками може бути дисциплінарна, адміністративна, кримінальна відповідальність, а також позбавлення особи спеціального адміністративно-правового статусу судді адміністративного суду.

Визначивши мету, завдання, а також проаналізувавши основні ознаки правообмежень, ми можемо сформулювати таке їх визначення: **правообмеження, що встановлені для суддів адміністративних судів – це сукупність закріплених в чинному законодавстві та обумовлених специфікою адміністративно-правового статусу заборон, обов'язків та інших вимог, спрямованих на обмеження правових можливостей судді з метою недопущення можливого використання наданих йому владних повноважень та авторитету судової влади з протиправною метою, а також забезпечення незалежного, неупередженого, об'єктивного та професійного розгляду і вирішення адміністративних справ.**

Наступне питання, яке потребує розгляду в рамках загальнотеоретичного аналізу правообмежень, стосується їх нормативно-правового регулювання.

Як нам вдалося з'ясувати, на сьогодні в чинному законодавстві передбачено різноманітні обмеження та заборони для суддів адміністративних судів. При цьому основним документом, який передбачає можливість їх встановлення, є Конституція, ч. 2 ст. 127 якої забороняє суддям належати до політичних партій та профспілок, брати участь у будь-якій політичній діяльності, мати представницький мандат, обіймати будь-які інші оплачувані посади, виконувати іншу оплачувану роботу, крім наукової, викладацької та творчої [10]. Названі положення Конституції деталізуються в Законі «Про судоустрій і статус суддів», стаття 53 якого забороняє суддям: 1) займати посади в будь-якому іншому органі державної влади, органі місцевого самоврядування; 2) мати представницький мандат; 3) поєднувати свою діяльність з підприємницькою або адвокатською діяльністю, будь-якою іншою оплачуваною роботою (крім викладацької, наукової і творчої діяльності); 4) входити до складу керівного органу чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку; 5) належати до політичної партії чи професійної спілки, виявляти прихильність до них; 6) брати участь у політичних акціях, мітингах, страйках [11].

Проаналізувавши положення даної статті, ми прийшли до висновку, що в ній закріплено вичерпний перелік правообмежень для професійних суддів. З одного боку, це слугує додатковою гарантією захисту від безпідставного звуження правових можливостей суддів. Однак, з іншого боку, визначений перелік є неповним і таким, що не відповідає

дійсному стану справ. Річ у тім, що окремі сторони діяльності суддів, окрім Закону «Про судоустрій і статус суддів», регулюються іншими законодавчими актами, які теж визначають обмеження щодо реалізації певних повноважень.

Так, наприклад, згідно ст. 4 Закону «Про засади запобігання і протидії корупції» професійні судді відносяться до суб'єктів відповідальності за корупційні правопорушення [12]. У зв'язку з цим, на них поширюються правообмеження, визначені в другому розділі даного Закону. Аналіз його положень дозволив зробити висновок, що суддям адміністративних судів забороняється: 1) використовувати свої службові повноваження та пов'язані з цим можливості з метою одержання неправомірної вигоди або у зв'язку з прийняттям обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб; 2) займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю; 3) входити до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку; 4) безпосередньо або через інших осіб одержувати дарунки від юридичних або фізичних осіб; 5) мати у безпосередньому підпорядкуванні близьких їм осіб або бути безпосередньо підпорядкованими у зв'язку з виконанням повноважень близьким їм особам.

Обмеження щодо участі судді в розгляді конкретної адміністративної справи передбачені в ст.ст. 27 і 28 КАСУ, що визначають підстави відводу судді [13]. Що стосується вимог до моральних якостей судді, то вони визначаються в Кодексі суддівської етики, нова редакція якого була ухвалена 22.02.2013 р [14].

Отже, на сьогодні обмеження в діяльності суддів адміністративних судів визначаються в нормативно-правових актах різної юридичної сили: це і Конституція, і Закони «Про судоустрій і статус суддів» та «Про засади запобігання і протидії корупції», КАСУ, а також Кодекс суддівської етики. У зв'язку з цим, дещо нелогічним видається закріплення в ст. 53 Закону «Про судоустрій і статус суддів» вичерпного переліку правообмежень для професійних суддів. З метою усунення даного недоліку, необхідно внести зміни до ст. 53 Закону, яку доповнити новою частиною наступного змісту: «На суддів поширюються обмеження, та заборони, передбачені Конституцією, Законом «Про засади запобігання і протидії корупції», а також Кодексом суддівської етики». Відповідно, назву статті необхідно змінити і викласти в такій редакції: «Обмеження, пов'язані з перебуванням на посаді судді».

Окрім національного законодавства, про обмеження та заборони для суддів згадується також в багатьох міжнародних документах. Для прикладу наведемо найбільш відомі з них. Так, Основні принципи щодо незалежності судових органів гарантують суддям право на свободу слова, вільне висловлення, асоціацій та зборів, однак, вимагають від них користуватись цим правом таким чином, щоб забезпечити повагу до своєї посади і зберегти неупередженість і незалежність [15]. Європейська хартія про закон «Про статус суддів» забороняє обмежувати свободу суддів на вільне здійснення ними іншої діяльності поза межами суддівських обов'язків, за винятком тих випадків, коли така діяльність не є сумісною з довірою до їх неупередженості та незалежності, або з належним рівнем відданості, необхідної для розгляду справ [16]. Аналогічні правообмеження закріплені також в Рекомендації СМ/Рес (2010) 12 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки. Зокрема, в них зазначається, що судді можуть займатися діяльністю, яка не належить до їхніх офіційних функцій, однак, для уникнення фактичних або передбачуваних конфліктів інтересів, така діяльність має бути сумісною з їх неупередженістю та незалежністю [17].

Ще більше обмежень і заборон встановлюють Бангалорські принципи поведінки суддів [18]. Зокрема, вони: 1) зобов'язують суддів заявити самовідвід від участі в розгляді справи якщо можуть виникнути сумніви в його об'єктивності та неупередженості; 2) обмежують суддів у праві вільного вираження думок, віросповідання, участі в зібраннях та асоціаціях; 3) вимагають від суддів обізнаності про свої особисті та матеріальні інтереси та про матеріальні інтереси членів своєї родини; 4) забороняють суддям використовувати авторитет власної посади для досягнення особистих інтересів судді, членів його сім'ї чи інших осіб; 5) забороняють суддям використовувати чи розголошувати конфіденційну інформацію, що стала відома в силу їх посади; 6) забороняють їм займатися юридичною практикою в період перебування на посаді судді; вимагати чи приймати будь-які подарунки, позики, заповіти чи допомогу в іншій формі; займатися діяльністю, що не сумісна зі виконанням судових функцій тощо.

Як бачимо, національне та міжнародне законодавство встановлює значну кількість обмежень і заборон для суддів адміністративних судів, що обумовлює потребу в їх науково обгрунтованій **класифікації**. Відразу ж зауважимо, що в сучасній науковій літературі дане питання практично не піднімається. Тому, при обгрунтуванні власного погляду на проблему диференціації правообмежень, ми будемо виходити із проаналізованих нами вище нормативно-правових актів та загальнотеоретичних напрацювань.

У першу чергу, всі правообмеження, які встановлені для суддів адміністративних судів, можуть бути класифіковані **залежно від рівня нормативно-правового регулювання**. Зокрема, за цим критерієм можна виділити обмеження та заборони: 1) закріплені в міжнародних нормативно-правових актах; 2) передбачені в національному законодавстві. В свою чергу, в рамках другої групи можна виділити ще декілька рівнів правової регламентації: а) конституційний; б) законодавчий; в) підзаконний.

По-друге, **залежно від форми нормативного закріплення** всі правообмеження можуть бути поділені на дві групи: 1) прямі — передбачені в ст. 127 Конституції та в ст. 53 Закону «Про судоустрій і статус суддів»; 2) не прямі — передбачені в інших нормах Конституції та Закону, а також в інших законодавчих актах та етичних кодексах.

Також, всі правообмеження можуть бути класифіковані **залежно від рівня конкретизації адміністративно-правового статусу судді адміністративного суду**. Як відомо, будь-який правовий статус має складну трирівневу структуру. Кожному з цих рівнів відповідає власна система обмежень і заборон. Так, в рамках загального статусу можна виділити правообмеження, що поширюються на всіх громадян України. В рамках спеціального правового статусу можна виділити дві групи правообмежень: до першої групи відносяться обмеження та заборони, передбачені для всіх посадових і службових осіб органів державної влади; до другої — обмеження та заборони, що встановлені спеціально для професійних суддів. Для індивідуального правового статусу судді адміністративного суду притаманний особливий набір обмежень і заборон, характер і зміст яких залежить від займаної посади, рівня суду, в якому він працює та інших особливостей.

По-четверте, **залежно від моменту виникнення та терміну дії**, всі правообмеження можуть бути поділені на три групи. До першої групи необхідно віднести вимоги та заборони, пов'язані з призначенням (обранням) на посаду судді адміністративного суду. До другої групи відносяться правообмеження, пов'язані з перебуванням особи на посаді судді адміністративного суду. До третьої групи відносяться правообмеження, які поширюють свою дію на суддів, що вийшли у відставку або були звільнені з посади з інших причин.

Ще одним критерієм для класифікації правообмежень є *форма їх зовнішнього вираження*. Зокрема, за цим критерієм виділяють правообмеження, що закріплені у вигляді заборон і обмежень. Заборони вимагають від судді утриматись від певних дій, що можуть викликати сумнів в його об'єктивності та неупередженості. Так само як і заборони, обмеження вимагають від судді пасивної поведінки та утримання від реалізації певних прав. Різниця між ними полягає у тому, що заборони не дозволяють реалізувати право взагалі, а обмеження передбачають можливість реалізації такого права з дотриманням певних умов (наприклад, обмеження щодо одержання дарунків).

Нарешті, всі обмеження та заборони, встановлені для суддів адміністративних судів, відрізняються між собою *за змістом*. Зокрема, за цим критерієм ми виділяємо такі групи правообмежень: 1) вимоги щодо несумісності; 2) вимоги щодо дотримання політичного нейтралітету; 3) обмеження права на свободу слова та асоціацій; 4) заборони щодо використання службових повноважень і пов'язаних із цим можливостей з метою одержання неправомірної вигоди чи в особистих інтересах; 5) заборона вчиняти дії, що ускладнюють функціонування суду чи підривають авторитет судової влади; 6) інші обмеження та заборони, пов'язані із недопущенням виникнення сумнівів в неупередженості, об'єктивності та незалежності судді під час розгляду справи.

Висновок. Підсумовуючи класифікацію правообмежень, встановлених для суддів адміністративних судів варто зауважити, що не зважаючи на всі прикладені зусилля нам так і не вдалося поставити остаточну крапку у вирішенні цього питання, оскільки жодна із представлених вище класифікацій не може претендувати на виключну. І основною причиною цього є надзвичайна різноманітність обмежень і заборон, їх складна юридична природа та неоднорідний зміст. Саме тому, поділ правообмежень на окремі групи та підгрупи носить досить умовний характер і слугує лише допоміжним засобом при більш детальному з'ясуванні їх внутрішньої сутності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Витрук Н. В. Основы теории правового положения личности в социалистическом обществе / Н. В. Витрук. — М. : Наука, 1979. — 229 с.
2. Німченко В. Правовий статус особи за Конституцією України / В. Німченко // Вісник Конституційного Суду України. — 1998. — № 3. — С. 34-39.
3. Летнянчин Л. І. Конституційні обов'язки людини і громадянина в Україні: проблеми теорії і практики : дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.02 / Летнянчин Любомир Іванович. — Х., 2002. — 211 с.
4. Масленников В. А. Юридические обязанности и ответственность личности / В. А. Масленников // Права личности в социалистическом обществе / Отв. ред. В. Н. Кудрявцев, М. С. Строгович. — М. : Наука, 1981. — С. 114-143.
5. Дубенко С. Д. Державна служба і державні службовці в Україні / За заг. ред. Н. Р. Нижник. — К. : ІнЮре, 1999. — 242 с.
6. Венедиктов В. С. Статус працівників органів внутрішніх справ України як державних службовців / В. С. Венедиктов, М. І. Іншин. — Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. — 188 с.
7. Мозоль В. В. Адміністративно-правовий статус посадової особи податкової міліції : організаційно-правові аспекти: дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.07 / В. В. Мозоль. — Ірпінь, 2006. — 206 с.
8. Янюк Н.В. Адміністративно-правовий статус посадової особи : дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.07 / Н. В. Янюк. — Львів, 2002. — 168 с.
9. Теория государства и права : [курс лекций] / [под ред. Н. И. Матузова, А. В. Малько]. — М. : Юристъ, 1997. — 672 с.пу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2453-17>
11. Конституція України прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30.— Ст. 141.

12. Про засади запобігання і протидії корупції: Закон України від 07.04.2011 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3206-17>

13. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.google.com.ua/url?sa>

14. Про затвердження Кодексу суддівської етики : Рішення XI чергового з'їзду суддів України від 22.02.2013 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zib.com.ua/ua/14385-kodeks_suddivskoj_etiki_tekst.html

15. Основні принципи щодо незалежності судових органів : Резолюції № 40/32 та № 40/146 Генеральної Асамблеї ООН від 29.11.та 13.12.1985 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_201

16. Про статус суддів : Європейська хартія про закон від 10.07.1998 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_236

17. Рекомендація CM/Rec (2010) 12 Комітету Міністрів РЄ державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки від 17.11.2010 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/994_a38

18. Бангалорські принципи поведінки суддів від 19.05.2006 р.: Резолюція Економічної та Соціальної Ради ООН 27.07.2006 р. № 2006/23 [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_j67

УДК 342.9 : 352.075

Овсянніков В. С., здобувач кафедри адміністративного права і адміністративної діяльності НУ «Юридична академія України ім. Я. Мудрого», суддя Дергачівського районного суду Харківської області

Правове положення структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій

У статті розглянуто правове положення структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій. Зокрема, проаналізовано елементи правового статусу структурних підрозділів як органів державного управління. Доведено, що подвійне підпорядкування є характерною ознакою організації та діяльності самостійних структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій.

Ключові слова: правове положення, структурні підрозділи, елементи правового статусу, державні адміністрації.

В статье рассмотрено правовое положение структурных подразделений местных государственных администраций. В частности, проанализированы элементы правового статуса структурных подразделений как органов государственного управления. Доказано, что двойное подчинение является характерным признаком организации и деятельности самостоятельных структурных подразделений местных государственных администраций.

Ключевые слова: правовое положение, структурные подразделения, элементы правового статуса, государственные администрации.

In article the legal status of structural divisions of local public administrations is considered. In particular, elements of legal status of structural divisions as state bodies are analysed. It is proved that the double subordination is a characteristic sign of the organization and activity of independent structural divisions of local public administrations.

Keywords: legal standing, subdivisions, elements of the legal status, public administrations.